

CONTRACTELE DE PARTENERIAT PUBLIC-PRIVAT CONFORM LEGII 178/2010 CU REFERIRE LA DOMENIUL REȚELEI DE BANDĂ LARGĂ (BROADBAND)

Valentin Florescu

valentin@ici.ro

Institutul Național de Cercetare Dezvoltare în Informatică, ICI - București

Gabriela Florescu

gflores@ici.ro

Rezumat: În acest articol este prezentată legislația din România în domeniul parteneriatului public-privat, cu accent pe acuratețea formulării normelor legale care au fost culese și clasificate de către autori, în funcție de obiectul reglementării avut în vedere de legiuitor. De asemenea, se fac referiri la diferite acte legislative în corpul textului.

Această abordare a fost aleasă pentru ca materialul să fie util și persoanelor interesate în domeniul parteneriatului public privat care nu au cunoștințe în domeniul juridic. Se înlătură astfel posibilitatea alunecării de la litera și spiritul legii, prin apariția erorilor de interpretare și de semantică.

Sunt evidențiate aspectele specifice privitoare la tehnologia informației și comunicațiilor (TIC) și la cele referitoare la rețelele de bandă largă (broadband).

Cuvinte cheie: parteneriat public privat, contracte, broadband

Abstract: In this paper, it is presented the Romanian legislation on the public-private partnership area, with emphasis on the accuracy of the legal rules formulating, rules that were classified by the authors according to the subject considered by the law maker. Also, some references to various legislative acts in the body of the text are clearly made.

This approach was chosen for that material to be useful also for stakeholders in the field of public-private partnership that do not have an accurate knowledge on laws. So, it removes the possibility to slip from the spirit and the letter of the law by the misinterpretation and semantics errors.

There are highlighted specific issues regarding the information and communication technology (ICT) and those related to broadband networks (broadband).

Key words: public-private partnership, contracts, broadband

1. Termenul de parteneriat public-privat

În general, termenul de parteneriat public-privat este folosit pentru a desemna faptul că entități economice din sectorul privat, în urma încheierii unui acord, se ocupă de activități, la diferite niveluri și dimensiuni, activități care în mod tradițional sunt efectuate de entități economice din sectorul public.

Situația economică actuală a readus în actualitate tipul de contract de parteneriat public-privat ca modalitate de finanțare și realizare a proiectelor publice. Această situație economică este și consecința aplicării ordonanței de urgență a guvernului O.U.G. nr. 34 din 2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii. Această O.U.G. abrogă ordonanța guvernamentală O.G. nr. 16/2002 privind contractele de parteneriat public-privat și hotărârea de guvern H.G. 621/2002 privind aprobarea normelor metodologice de aplicare a O.G. 16/2002, eliminând concurența operatorilor economici de stat și controlul statului asupra propriei sale proprietăți private, facilitând în schimb exploatarea acestora de către operatori economici privați și de stat străini, cu consecințe nefaste asupra stării economico-financiare și a suveranității statului.

Astăzi nu se afirmă faptul că a existat un început modern în această materie. Deturnarea legislativă ulterioară s-a petrecut în pofida plasării noastre geografice, spirituale și civilizaționale pe harta continentului european. Consecința urmărită și atinsă, a fost caracterizarea de către Uniunea Europeană (UE) a economiei noastre ca fiind o economie de piață și alături de alte „merite” a condus țara noastră în rândul membrilor U.E.

Sușinerea legislativă actuală a parteneriatului public-privat este Legea 178/2010 și Hotărârea de Guvern H.G. nr. 1239/2010 de aprobare a normelor metodologice de aplicare a Legii 178/2010, care încearcă să atenueze efectele O.U.G. nr. 34/2006 cu care se află în coabitare.

Actualmente se dorește abrogarea acestor legi și formularea altora, pornind cu modificarea Constituției, în interesul și la sugestia unor „investitori strategici” străini, astfel încât să fie „valorificate” și bunurile aflate în proprietatea publică a statului fără a mai fi nevoie, ca până acum, de abuzarea Legii 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia și de ocolirea inalienabilității constituționale a bunurilor proprietate publică, cu scopul trecerii acestora din proprietatea publică în proprietatea privată, pentru a putea fi comercializate.

În fapt, problema parteneriatului public-privat ar trebui să fie văzută în lumina scopului de a dezvolta o politică economică coerentă, pentru crearea de infrastructuri naționale care să furnizeze servicii de utilitate și interes public general sau local. În plus, în loc de a limita acordurile de parteneriat la dualismul sector public - companii private ar trebui lărgit acest concept și pentru alte entități posibil interesate, cum ar fi spre exemplu organizațiile societății civile.

Parteneriatul public-privat aplicat necorespunzător poate fi un subtil mod de deposedare legală a comunităților de bunurile lor, de impunere a unor norme economice arbitrare, aberante.

2. Terminologia în baza Legii 178/2010

Dincolo de criticile care-i pot fi aduse, Legea 178/2010 a parteneriatului public-privat are două calități: prezervarea controlului statului asupra proprietății sale și dreptul statului de participant ca operator activ în piața economică. În plus, este în conformitate cu directivele europene aplicabile în materie.

Pentru a arăta înțelesul legal al unor termeni care privesc parteneriatul public-privat, legiuitorul îi definește:

- *proiect public-privat* – proiectul care se realizează în întregime sau parțial cu resurse financiare proprii sau atrase de către un investitor privat, pe baza unui model de parteneriat public-privat, în urma căruia va rezulta un bun sau un serviciu public;
- *partener public* – oricare organism al statului, autoritate publică sau instituție publică, care acționează la nivel central, regional ori local sau agenți economici controlați de aceștia în virtutea dreptului de proprietate, a participării financiare ori normelor care-i guvernează;
- *partener privat* – orice investitor privat care a semnat un contract de parteneriat public-privat;
- *companie de proiect* – societate comercială, persoană juridică română, având ca acționari partenerul public și pe cel privat, care sunt reprezentați proporțional cu participarea la proiectul de parteneriat public-privat, partenerul public participând cu aport în natură;
- *acord de proiect* – actul juridic, premergător contractului de parteneriat public-privat sau contractului de proiect, încheiat între partenerul public și investitor în vederea pregătirii contractului de parteneriat public-privat;
- *contract de parteneriat public-privat sau contract de proiect* – actul juridic care stipulează drepturile și obligațiile partenerului public și ale partenerului privat pentru întreaga perioadă de funcționare a parteneriatului public-privat, acoperind una sau mai multe dintre etapele proiectului de parteneriat public-privat, pe o durată determinată; un contract de parteneriat public-privat se referă la realizarea unui singur proiect de parteneriat public-privat, cu realizarea tuturor elementelor din cadrul acestuia;
- *contractele de parteneriat public-privat de lucrări* – contractele de parteneriat care au ca obiect fie execuția, fie atât proiectarea, cât și execuția unor lucrări referitoare la activitățile menționate în anexa 1 la O.U.G. nr. 34/2006¹, fie realizarea prin orice mijloace a unei

¹ <http://legeaz.net/oug-34-2006/anexa-nr-1> în care CPV - Codul Comun Internațional Privind Achizițiile de Produse și Servicii (Common Procurement Vocabulary) <http://www.123coduri.ro/cauta-in-baza-de-date-coduri-cpv.php?vcodg1=98#S98E>; iar CPC - Clasificarea centrală a produselor.

lucrări care să răspundă unor necesități precizate de partenerul public în conținutul anunțului de selecție și al documentului atașat. O “lucrare” este rezultatul unui ansamblu de lucrări de construcție sau de lucrări publice, destinată să îndeplinească ea însăși o funcție economică sau tehnică;

- *contractele de parteneriat public-privat de bunuri* – contractele de parteneriat, altele decât contractele de parteneriat public-privat de lucrări, care au ca obiect furnizarea de bunuri care să răspundă unor necesități precizate de partenerul public în conținutul anunțului de selecție și al documentului atașat. Un contract de parteneriat public-privat care are ca obiect furnizarea de bunuri și care acoperă, în mod accesoriu, lucrări de montaj și de instalare este considerat “contract de parteneriat public-privat de bunuri”;
- *contractele de parteneriat public-privat de servicii* – contractele de parteneriat, altele decât contractele de parteneriat public-privat de lucrări și contractele de parteneriat public-privat de bunuri, care au ca obiect prestarea de servicii prevăzute în anexa nr. 2 la O.U.G. nr. 34/2006². Un contract de parteneriat public-privat care are ca obiect atât bunuri, cât și servicii prevăzute în anexa nr. 2 la O.U.G. nr. 34/2006 este considerat “contract de parteneriat public-privat de servicii”, în cazul în care valoarea serviciilor în cauză este mai mare decât valoarea bunurilor cuprinse în contract. Un contract de parteneriat public-privat care are ca obiect servicii în înțelesul O.U.G. nr. 34/2006 și care cuprinde numai incidental activități în înțelesul anexei nr. 1 la O.U.G. nr. 34/2006, în raport cu obiectul principal al contractului, este considerat contract de parteneriat public-privat de servicii;
- *valoarea estimată a contractului de parteneriat public-privat* - suma valorii aportului partenerului public și costul total rezultat din studiul de fezabilitate sau fundamentare, inclusiv suma valorii riscurilor de proiect;
- *încheierea contractului* – procedura administrativă de intrare în vigoare a unui contract de parteneriat public-privat prin semnare și parafare.

În ceea ce privește chestiunea broadband, termenii au următoarea semnificație:

- *rețea publică de telecomunicații* – infrastructura publică de telecomunicații care permite trimiterea de semnale între puncte terminus definite ale rețelei prin cablu, prin microunde, prin mijloace optice sau prin alte mijloace electromagnetice;
- *punct terminus al rețelei* – ansamblul de conexiuni fizice și specificații tehnice de acces care fac parte din rețeaua publică de telecomunicații și sunt necesare pentru a avea acces la respectiva rețea publică și pentru a comunica în mod eficient prin intermediul său;
- *servicii publice de telecomunicații* – serviciile de telecomunicații furnizate de una sau mai multe entități de telecomunicații desemnate în mod special de stat;
- *servicii de telecomunicații* – serviciile care constau, integral sau parțial, în transmisia și transmiterea de semnale în rețeaua publică de telecomunicații prin procedee de telecomunicații, cu excepția radiodifuziunii și televiziunii.

3. Procedura parteneriatului public-privat

Parteneriatul public-privat, în conformitate cu normele metodologice de aplicare a legii este un mecanism economic de asociere a doi parteneri, autoritatea publică și investitorul privat, în vederea realizării printr-un proiect de parteneriat public-privat a unui bun public (care aparține domeniului public al statului sau al unităților administrativ-teritoriale sau care aparține domeniului privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale) sau a unui serviciu public (totalitatea acțiunilor și activităților prin care se asigură satisfacerea nevoilor de utilitate și interes public general sau local ale colectivităților).

Realizarea bunului sau serviciului public în cadrul proiectului de parteneriat public-privat reprezintă ansamblul activităților de proiectare, finanțare, construcție, reabilitare, modernizare,

² <http://legeaz.net/oug-34-2006/anexa-nr-2>

operare, întreținere, dezvoltare și transferare a acestora.

Proiectul de parteneriat public-privat se realizează prin încheierea unui contract de parteneriat public-privat care poate fi de mai multe tipuri.

În urma încheierii contractului de parteneriat public privat se constituie pe o perioadă determinată de timp, în vederea realizării obiectivelor contractului, o societate comercială pe acțiuni, numită companie de proiect, având ca acționari partenerul public și partenerul privat.

Companiei de proiect îi sunt transferate obligații cum ar fi: proiectarea începând cu faza de proiect tehnic, construcția, dezvoltarea, reabilitarea, operarea, întreținerea și finanțarea.

Tipuri de contracte de parteneriat public-privat

Parteneriatul public-privat se poate realiza prin următoarele tipuri legale de contracte:

- contracte de lucrări,
- contracte de bunuri,
- contracte de servicii,

cu următoarele praguri valorice actualizabile prin hotărâri ale guvernului: echivalentul în lei al sumei de 125.000 euro, fără TVA, pentru bunuri și servicii; echivalentul în lei al sumei de 4.845.000 euro, fără TVA, pentru lucrări.

Inițierea parteneriatelor public-privat

Proiectele de parteneriat public-privat sunt propuse în vederea proiectării, construcției, reabilitării, modernizării, operării, întreținerii și dezvoltării lucrărilor publice.

Ele sunt inițiate de autoritatea publică, definită în Legea 178/2010, în funcție de zona de interes, astfel:

- interes local, inițiativa aparține consiliilor comunale, orașenești, municipale și consiliilor subdiviziunilor administrativ-teritoriale ale municipiilor sau asociațiilor de dezvoltare intercomunitară;
- interes județean, inițiativa este a consiliilor județene;
- interes național, inițiativa aparține Guvernul României și ministerelor.

Modele de contracte de parteneriat public-privat

Deși legislația nu mai definește un model, din HG 621/2002 pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a OG 16/2002 privind contractele de parteneriat public-privat, acum abrogate și practica internațională se pot distinge 5 tipuri de contracte public-privat specificate în funcție de nivelul de implicare a partenerului privat și care au ca numitor comun obligația ca la finalizarea contractului partenerului public să-i fie transferat cu titlu gratuit bunul public realizat prin contractul de parteneriat public-privat în bună stare, exploatabil și liber de orice sarcină sau obligație. Astfel, parteneriatul public privat este realizat ca o combinație a următoarelor acțiuni: proiectare, construcție, finanțare, operare, întreținere, transfer, leasing, dezvoltare:

- PCO = proiectare-construcție-operare (termen internaționalizat DBO = design-build-operate): contract între autoritatea publică și un investitor privat în care proiectarea, construcția și operarea sunt transferate investitorului pe durata determinată de derularea contractului;
- PCOF = proiectare-construcție-operare-finanțare (termen internaționalizat DBFO = design-build-financing-operate): contract prin care investitorul privat este responsabil pentru proiectarea, construirea și finanțarea unui bun public propus de autoritatea publică, având responsabilitatea colectării de fonduri pentru o perioadă de operare (exploatare directă sau indirectă, exemplu: închiriere) determinată, fonduri care sunt utilizate în scopul amortizării

investiției, profitului investitorului privat, întreținerii și a plății taxelor către bugetul autorității publice pentru exploatarea bunului public realizat;

- COT = construcție-operare-transfer (termen internaționalizat BOT = build-operate-transfer): contract prin care investitorul privat își asumă construcția (inclusiv finanțarea), exploatarea și întreținerea unui bun din sectorul public sau privat al autorității publice. Investitorul are dreptul să perceapă taxe de utilizare a bunului pentru a-și recupera investiția și a-și acoperi costurile de întreținere, inclusiv pentru a obține un profit rezonabil;
- BOR = construcție-operare-reînnoire (termen internaționalizat BOR = build-operate-renewal): contract prin care investitorul privat își asuma finanțarea, construcția și costurile pentru operarea și întreținerea bunului public, pe o durată determinată de timp. Acesta are dreptul să perceapă, cu respectarea prevederilor legale în vigoare, tarife corespunzătoare pentru utilizarea bunului public pentru perioada stabilită, în acest mod putând să recupereze investiția, să finanțeze întreținerea și să-și asigure profit. La expirarea perioadei stabilite inițial, investitorul are dreptul să reînnoiască dreptul de exploatare a bunului pentru o nouă perioadă, fără a depăși o durată totală prestabilită;
- ROT = reabilitare-operare-transfer (termen internaționalizat ROT= rehabilitate-operate-transfer): contract între autoritatea publică și un investitor privat, în care un bun public existent este transferat investitorului care îl finanțează, reabilitează, operează și întreține pentru o perioadă determinată de timp.

Pași legali urmați de partenerul public necesari realizării parteneriatului public-privat

Partenerul public trebuie să parcurgă următorii pași:

- să identifice obiectivului proiectului de parteneriat public-privat;
- să execute un studiu de fezabilitate sau de fundamentare cu specialiștii din cadrul structurii proprii sau, după caz, prin intermediul unei firme cu expertiză în domeniu;
- să inițieze proiectul de parteneriat public-privat prin publicarea obligatorie a anunțului de intenție și a documentului atașat în Sistemul Electronic de Achiziții Publice (SEAP) și, în anumite cazuri, în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JOUE). Același anunț, poate fi publicat și prin mas-media;
- să distribuie, fără plată, documentul atașat anunțului de intenție;
- să organizeze, conform legii, primirea ofertelor sau, după caz, a scrisorilor de intenție;
- organizează lucrările comisiei de evaluare;
- să semneze acordurile de proiect cu investitorii privați selectați;
- să organizeze lucrările comisiei de negociere;
- să analizeze oferta finală a investitorului privat selectat;
- să încheie contractul de parteneriat public-privat.

Ulterior încheierii contractului de parteneriat public-privat sunt demarate procedurile conform legislației române, pentru constituirea companiei de proiect ca societate comercială pe acțiuni având ca acționari partenerul public și partenerul privat, în vederea realizării obiectivelor contractului de parteneriat public-privat.

Identificarea obiectivului proiectului de parteneriat public-privat

Partenerul public identifică nevoile comunității prin diferite metode care nu prezintă interes în acest document.

Executarea unui studiu de fezabilitate sau de fundamentare

Studiul se întocmește de către partenerul public conform dispozițiilor legale, costurile necesare realizării rămânând în sarcina sa.

Studiul de fezabilitate și studiul de fundamentare sunt elemente importante alăturate anunțului de intenție și este pus gratuit la dispoziția investitorilor privați interesați.

Studiul de fezabilitate este documentația care cuprinde justificarea tehnică și economică a proiectului de parteneriat public-privat, caracteristicile principale, precum și indicatorii tehnico-economici ai acestuia.

Studiul de fezabilitate trebuie să ofere informații complete cu privire la:

- beneficiile pe care proiectul le poate aduce comunității;
- alternativele de realizare a proiectului, analizate;
- modalitatea în care realizarea proiectului răspunde cerințelor și politicilor partenerului public;
- faptul că proiectul beneficiază de închidere financiară și în cazul în care costul proiectului nu poate fi acoperit din venituri publice, care este conținutul și forma participării partenerului public la proiect, cu respectarea legii.

De asemenea, trebuie să acopere principalele aspecte tehnice, financiare, economice, sociale, instituționale și de mediu ale proiectului public-privat, cuprinzând cel puțin următoarele elemente:

- obiectivul public al proiectului;
- evaluarea participării partenerului public la proiect;
- aria de acoperire a proiectului;
- beneficiile pe care le poate aduce proiectul;
- direcția de adresabilitate a proiectului;
- posibilitățile tehnice de implementare;
- estimarea bugetară, care cuprinde atât valoarea estimativă a investiției private, cât și valoarea estimativă a participării partenerului public la proiect;
- evaluarea aproximativă a perioadei determinate de derulare a contractului de parteneriat public-privat;
- posibilități de recuperare a investițiilor;
- estimarea celor mai importante riscuri;
- estimarea efectelor asupra pieței muncii;
- evaluarea impactului asupra mediului;
- realizarea unei ilustrări de temă de proiect, dacă este cazul, care va putea cuprinde, de principiu, planul de amplasare în zonă, planul general, planuri și secțiuni generale de arhitectură sau orice alte elemente tehnice și de arhitectură care pot să conducă la o estimare cât mai reală a valorii investiției;
- analiza și propunerea unui anumit tip de contract de parteneriat public-privat din care rezultă gradul de participare al fiecărui partener la proiect.

Studiul de fundamentare este un document mai detaliat decât studiul de fezabilitate, se face pentru proiecte de o complexitate mărită cuprinzând justificarea tehnică și economică a proiectului public-privat, precum și caracteristicile principale și indicatorii tehnico-economici ai acestuia. Rezultatele studiului de fundamentare trebuie să justifice că:

- proiectul poate fi realizat;
- în cazul în care va fi realizat, proiectul răspunde cerințelor și politicilor partenerului public;
- au fost analizate diverse alternative de realizare a proiectului și că varianta cea mai bună este varianta parteneriatului public-privat;

- proiectul beneficiază de închidere financiară și în cazul în care costul proiectului nu poate fi acoperit din venituri publice, care este conținutul și forma participării partenerului public la proiect, cu încadrarea în prevederile legale.

De asemenea, trebuie să acopere principalele aspecte tehnice, financiare, economice, sociale, instituționale și de mediu ale proiectului public-privat, cuprinzând cel puțin următoarele elemente:

- obiectivul public al proiectului;
- evaluarea participării partenerului public la proiect cu specificarea situației reale a activelor cu care participă (situația terenului, a utilităților, serviciilor etc.);
- aria de acoperire a proiectului;
- beneficiile pe care le poate aduce proiectul;
- direcția de adresabilitate a proiectului;
- posibilitățile tehnice de implementare;
- analiza de buget și risc (identificare, impact, probabilitate, planificare);
- etapele implementării proiectului și necesarul de resurse pentru implementare și operare;
- lista procedurilor și standardelor utilizate în proiectul de parteneriat public-privat;
- estimarea bugetară, care cuprinde atât valoarea estimativă a investiției private, cât și valoarea estimativă echivalentă a participării partenerului public la proiect;
- evaluarea aproximativă a perioadei determinate de derulare a contractului de parteneriat public-privat;
- posibilități de recuperare a investițiilor;
- estimarea efectelor asupra pieței muncii;
- evaluarea impactului asupra mediului;
- realizarea unei ilustrări de temă de proiect care cuprinde, de principiu, planul de amplasare în zonă, planul general, planuri și secțiuni generale de arhitectură sau orice alte elemente tehnice și de arhitectură care pot să conducă la o estimare cât mai reală a valorii investiției;
- analiza și propunerea unui anume tip de contract de parteneriat public-privat din care rezultă gradul de participare al fiecărui partener la proiect;
- managementul schimbării / tranziției.

Anunțul de selecție trebuie să includă cel puțin următoarele informații:

- denumirea, țara, adresa, numărul de telefon și de fax, adresa de e-mail ale partenerului public;
- modul de atribuire ales;
- forma contractului;
- locul execuției/realizării lucrărilor, locul de livrare a bunurilor sau locul furnizării serviciilor.

Astfel, în cazul contractului de parteneriat public-privat de lucrări trebuie stipulate: natura și dimensiunea lucrărilor și caracteristicile generale ale lucrării. Se indică în special opțiunile referitoare la lucrările suplimentare și, dacă se cunoaște, calendarul provizoriu pentru recurgerea la aceste opțiuni, precum și numărul de reînnoiri posibile; numărul (numerele) de referință din nomenclatorul CPV (Common Procurement Vocabulary)³; informații privind obiectivul lucrării sau contractului, în cazul în care acesta implică, de asemenea, elaborarea de proiecte.

În cazul contractului de parteneriat public-privat de bunuri, trebuie stipulate: natura bunurilor care urmează să fie furnizate, indicând numărul de referință din nomenclatorul CPV; cantitatea de bunuri care trebuie furnizată, indicând în special opțiunile privind suplimentarea acestora și, dacă

³ Vocabularul comun privind achizițiile publice (CPV) stabilește un sistem unic de clasificare pentru achizițiile publice care vizează standardizarea referințelor utilizate de autoritățile și entitățile contractante pentru a descrie obiectul contractelor de achiziții publice.

se cunoaște, calendarul provizoriu pentru recurgerea la aceste opțiuni, precum și numărul de reînnoiri posibile; numărul (numerele) de referință din nomenclatorul CPV.

În cazul contractului de parteneriat public-privat de servicii, trebuie stipulate: categoria și descrierea serviciului; numărul (numerele) de referință din nomenclatorul CPV; cantitatea serviciilor care trebuie furnizate. Trebuie indicate în special opțiunile privind serviciile suplimentare și, dacă se cunoaște, calendarul provizoriu pentru recurgerea la respectivele opțiuni; se indică dacă execuția serviciului este rezervată unei profesii determinate în temeiul unor acte cu putere de lege și al unor acte administrative; se face trimitere la actele cu putere de lege și la actele administrative; se indică dacă persoanele juridice trebuie să specifice numele și calificările profesionale ale personalului responsabil cu execuția serviciului.

Ca elemente comune contractelor de parteneriat public-privat de lucrări, bunuri și servicii trebuie specificate:

- valoarea totală estimată a contractului de parteneriat public-privat;
- termenul de finalizare a lucrărilor / bunurilor / serviciilor sau durata contractului de lucrări/ bunuri /servicii. În cazul în care este posibil, termenul la care încep lucrările sau termenul la care sunt livrate bunurile ori sunt prestate serviciile;
- admiterea sau interzicerea ofertelor alternative;
- după caz, condițiile speciale de care depinde executarea contractului;
- adresa la care trebuie transmise, termenul de primire și limba în care trebuie redactate ofertele sau scrisorile de intenție;
- în cazul procedurilor deschise:
 - denumirea, adresa, numărul de telefon și de fax și adresa de e-mail ale partenerului public de la care se pot solicita documentul atașat și documentele suplimentare,
 - după caz, termenul de depunere a respectivelor solicitări,
 - după caz, costul și condițiile de plată în vederea obținerii respectivelor documente;
- în cazul procedurilor de dialog competitiv:
 - persoanele autorizate să asiste la deschiderea ofertelor,
 - data, ora și locul deschiderii;
- după caz, orice garanții solicitate;
- modalități esențiale de finanțare și de plată și trimiteri la textele care le reglementează;
- după caz, forma juridică pe care trebuie să o aibă grupul de investitori privați câștigători;
- criterii de selecție privind situația personală a investitorilor privați, care pot atrage excluderea acestora și informații solicitate care să dovedească faptul că nu se încadrează în cazurile ce justifică excluderea;
- criterii de selecție și informații privind situația personală a investitorilor privați, informații și formalități necesare pentru evaluarea capacităților minime cu caracter economic și tehnic pe care trebuie să le aibă investitorii privați;
- nivelul (nivelurile) specific(e) minim(e) al (ale) capacităților eventual impuse;
- pentru dialogul competitiv, indicați, după caz, recurgerea la o procedură care se derulează în etape succesive, pentru a reduce în mod progresiv numărul de soluții care trebuie discutate sau de oferte care trebuie negociate;
- pentru dialogul competitiv, în cazul în care se recurge la opțiunea de reducere a numărului de candidați care vor fi invitați să prezinte o ofertă sau să dialogheze: numărul minim și, după caz, numărul maxim propus de candidați și criteriile obiective care urmează să se aplice pentru a alege respectivul număr de candidați;
- perioada de timp în care investitorul privat trebuie să își mențină oferta valabilă (proceduri deschise);
- criteriul de atribuire a contractului de parteneriat public-privat;

- criteriile corespunzătoare ofertei celei mai avantajoase din punct de vedere economic, precum și ponderea lor sunt menționate dacă nu figurează, în cazul dialogului competitiv, în documentul atașat;
- denumirea și adresa organismului competent cu rezolvarea contestațiilor;
- informații exacte privind termenele de depunere a contestației și, după caz, denumirea, adresa, numărul de telefon, numărul de fax și adresa de e-mail ale serviciului de la care se pot obține aceste informații;
- data expedierii anunțului de selecție;
- indicați dacă contractul este reglementat sau nu de acord.

Documentul atașat prezintă public proiectul de parteneriat public-privat și serviciile pe care partenerul public se așteaptă să le găsească pe piață; informează investitorii despre obiectivul public vizat a se realiza printr-un mecanism de parteneriat public-privat, criteriile de evaluare și pașii care urmează să fie efectuați în implementare; oferă clarificări asupra riscurilor proiectului și modului în care se va face distribuția riscurilor între autoritatea publică și investitor.

Documentul atașat cuprinde cel puțin următoarele elemente:

- informații despre partenerul public și proiectul de parteneriat public-privat inițiat;
- detalii privind baza de evaluare a ofertelor/scrisorilor de intenție pentru selectarea investitorilor cu care se vor încheia acordurile de proiect;
- termenii și condițiile generale ale documentului atașat;
- formatul, data-limită și locul primirii ofertelor/scrisorilor de intenție;
- informațiile pe care investitorii trebuie să le prezinte în ofertă;

Pe baza informațiilor suficiente și coerente din documentul atașat se primesc oferte/scrisori de intenție din partea investitorilor interesați, pe baza cărora autoritatea publică face o selecție fundamentată a investitorilor capabili să realizeze proiectul public-privat cât mai aproape posibil de obiective.

Premergător contractului de parteneriat public-privat se încheie un act juridic preliminar, numit acordul de proiect, între partenerul public și investitor în vederea pregătirii contractului de parteneriat public-privat.

Acestea se încheie cu fiecare dintre investitorii care au fost selectați în urma primei etape a procedurii de stabilire a partenerului privat, în ordinea stabilită de către comisia de evaluare a scrisorilor de intenție și a documentelor însoțitoare ale investitorilor privați interesați.

Acordul de proiect are următorul conținut:

- *termeni generali:*
 - definirea, cu datele de identificare, a părților semnatare,
 - stabilirea condițiilor de respectare a confidențialității,
 - durata valabilității acordului de proiect;
- *obligațiile și drepturile părților*, precum și modalitățile de stingere a obligațiilor reciproce pe durata negocierilor;
- *termeni specifici:*
 - enumerarea principalelor criterii în baza cărora se va desfășura negocierea,
 - enunțarea de comun acord a respectării, pe perioada negocierii de către părți, a tuturor principiilor prevăzute la art. 3 din Legea nr. 178/2010,
 - stabilirea de principiu a valorii estimate a investiției private care face obiectul negocierii, în vederea stabilirii prin contractul de parteneriat public-privat a proporțiilor de participare a părților la compania de proiect,
 - stabilirea de principiu a duratei determinate care face obiectul negocierii în vederea stabilirii concrete a acesteia prin contractul de parteneriat public-privat.

Procedurile de selecție a investitorului privat sunt: procedura deschisă și procedura de dialog competitiv. Investitorii privați au obligația de a constitui o garanție de participare în cuantum de 1% din valoarea estimată a contractului.

Procedura deschisă, permite oricărui investitor privat să depună o ofertă și se desfășoară într-o singură etapă.

Dialogul competitiv se desfășoară în două etape: etapa de evaluare și etapa de negociere și în cadrul acestuia, partenerul public conduce un dialog cu investitorul privat.

Procedura selectată va fi indicată în anunțul de selecție.

Procesul de atribuire prin procedura deschisă a contractului de parteneriat public-privat se derulează după cum urmează:

- definirea și aprobarea de către partenerul public a oportunității de demarare a proiectului de parteneriat public-privat;
- elaborarea și aprobarea studiului de fezabilitate sau de fundamentare de către partenerul public;
- elaborarea de către partenerul public a anunțului de selecție și a documentului atașat;
- constituirea comisiei de evaluare a ofertelor de către partenerul public și numirea acesteia;
- elaborarea și aprobarea criteriilor de evaluare, a grilelor de punctaj și a modului de tratare a ofertelor întârziate sau primite nesigilate;
- publicarea anunțului de selecție împreună cu documentul atașat;
- primirea și înregistrarea plicurilor ce conțin ofertele elaborate de investitorii privați interesați;
- convocarea comisiei de evaluare și deschiderea plicurilor conținând ofertele în prezența tuturor membrilor comisiei și a investitorilor privați interesați;
- evaluarea ofertelor și a documentelor anexate la acestea;
- întocmirea raportului de evaluare a ofertelor, stabilirea ofertelor admisibile, respectiv neconforme sau neacceptabile, ierarhizarea investitorilor privați și desemnarea ofertei câștigătoare dintre ofertele admisibile de către comisia de evaluare;
- decizia de selecție către fiecare investitor privat care a participat la procedură este însoțită de un rezumat al motivelor legate de respingerea ofertei sale, care se va comunica prin oricare dintre următoarele modalități: poștă, fax, mijloace electronice (e-mail);
- partenerul public va publica anunțul de atribuire a contractului, cu conținutul:
 - denumirea și adresa partenerului public,
 - procedurile de selecție alese,
 - contracte de parteneriat public-privat de lucrări: natura și dimensiunea prestațiilor, caracteristicile generale ale lucrării,
 - contracte de parteneriat public-privat de bunuri: natura și cantitatea produselor furnizate, după caz, pe furnizor; numărul de referință din nomenclatorul CPV,
 - contracte de parteneriat public-privat de servicii: categoria și descrierea serviciului; numărul de referință din nomenclatorul CPV; cantitatea de servicii ce vor fi prestate,
 - data atribuirii contractului de parteneriat public-privat,
 - criterii de atribuire a contractului de parteneriat public-privat,
 - numărul de oferte primite,
 - denumirea și adresa câștigătorului sau câștigătorilor,
 - prețul contractului,
 - valoarea ofertei (ofertelor) reținute sau a ofertei celei mai ridicate și a ofertei celei mai scăzute luate în considerare în vederea atribuirii contractului de parteneriat public-privat,
 - după caz, valoarea și partea din contract care poate fi subcontractată unor părți terțe,

- data publicării anunțului de selecție la contractul de parteneriat public-privat conform specificațiilor tehnice de publicare,
- data expedierii prezentului anunț,
- denumirea și adresa organismului competent cu rezolvarea contestațiilor și, după caz, ale celui de mediere. Informații exacte privind termenele de depunere a contestației și, după caz, denumirea, adresa, numărul de telefon, numărul de fax și adresa de e-mail ale serviciului de la care se pot obține aceste informații;
- partenerul public are dreptul de a nu comunica anumite informații numai în situația în care divulgarea acestora ar conduce la neaplicarea unei prevederi legale, ar constitui un obstacol în aplicarea unei prevederi legale, ar fi contrară interesului public, ar prejudicia interesele comerciale legitime ale investitorilor privați sau ar prejudicia concurența loială;
- încheierea contractului de parteneriat public-privat cu investitorul privat declarat câștigător.

Procesul de atribuire prin procedura de dialog competitiv a contractului de parteneriat public-privat se derulează după cum urmează:

- definirea și aprobarea de către partenerul public a oportunității de demarare a proiectului de parteneriat public-privat;
- elaborarea și aprobarea studiului de fezabilitate sau de fundamentare de către partenerul public;
- elaborarea de către partenerul public a anunțului de selecție și a documentului atașat;
- constituirea comisiei de evaluare a scrisorilor de intenție de către partenerul public;
- elaborarea și aprobarea criteriilor de evaluare, a grilelor de punctaj și a modului de tratare a scrisorilor de intenție întârziate sau primite nesigilate;
- elaborarea și aprobarea criteriilor de negociere cu investitorii privați;
- publicarea anunțului de selecție împreună cu documentul atașat;
- primirea și înregistrarea plicurilor ce conțin scrisorile de intenție elaborate de investitorii privați interesați;
- convocarea comisiei de evaluare și deschiderea plicurilor conținând scrisorile de intenție în prezența tuturor membrilor comisiei și a investitorilor privați interesați;
- evaluarea scrisorilor de intenție și a documentelor anexate la acestea;
- întocmirea raportului de evaluare de către comisia de evaluare unde vor fi stabiliți investitorii privați selectați ce vor fi invitați la negocierea și semnarea acordului de proiect;
- constituirea de către partenerul public a comisiei de negociere cu investitorii privați selectați, pentru semnarea acordului de proiect;
- invitarea simultan și în scris a investitorilor privați selectați la negocierea și semnarea acordului de proiect;
- desfășurarea negocierilor cu investitorii privați semnatori ai acordului de proiect, conform criteriilor stabilite de partenerul public în documentul atașat, pentru selectarea investitorului privat cu care se va încheia contractul de parteneriat public-privat;
- prezentarea ofertei finale, după finalizarea negocierilor, în termenul stabilit de către partenerul public;
- partenerul public va publica în SEAP termenul limită pentru depunerea ofertelor finale;
- întocmirea raportului de evaluare a ofertelor finale, stabilirea ofertelor admisibile, respectiv neconforme sau neacceptabile, ierarhizarea investitorilor privați și desemnarea ofertei câștigătoare dintre ofertele admisibile de către comisia de evaluare;
- decizia de selecție către fiecare investitor privat care a participat la procedură este însoțită de un rezumat al motivelor legate de respingerea ofertei sale care se va comunica prin oricare dintre următoarele modalități: poștă, fax, mijloace electronice (e-mail);

- partenerul public va publica anunțul de atribuire a contractului, cu respectarea conținutului prevăzut în anexa la prezenta lege;
- partenerul public are dreptul de a nu comunica anumite informații numai în situația în care divulgarea acestora ar conduce la neaplicarea unei prevederi legale, ar constitui un obstacol în aplicarea unei prevederi legale, ar fi contrară interesului public, ar prejudicia interesele comerciale legitime ale investitorilor privați sau ar prejudicia concurența loială;
- încheierea contractului de parteneriat public-privat cu investitorul privat declarat câștigător;
- indiferent de procedura aleasă, contractul este atribuit investitorului privat care a prezentat oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic, după aplicarea criteriilor stabilite de partenerul public, criteriile precizate în anunțul de selecție sau în documentul atașat.

Contractul de parteneriat public-privat se încheie între partenerul public și investitorul privat selectat, având în vedere:

- tipul de activități convenite;
- stabilirea concretă, în funcție de tipul de activități, a obligațiilor părților în cadrul proiectului de parteneriat public-privat;
- valoarea investiției care face obiectul contractului de proiect de parteneriat public-privat;
- perioada de derulare a contractului de parteneriat public-privat și termenul de finalizare a acestuia;
- definirea calendarului de derulare a contractului de parteneriat public-privat, care stabilește termenele de: elaborare a studiului de fezabilitate, realizare a proiectului de execuție, derulare a finanțării, realizare a obiectivului public, întreținere/ administrare/ operare a obiectivului până la finalizarea contractului de parteneriat public-privat, predare a obiectivului către partenerul public;
- cotele de participare la proiectul de parteneriat public-privat care stau la baza proporțiilor de participare la compania de proiect;
- criteriile de performanță cu privire la îndeplinirea obiectivelor contractului de parteneriat public-privat;
- clauzele de retragere din proiect;
- penalitățile pentru situația când nu se îndeplinesc obiectivele stabilite în contract;
- condițiile de înființare a companiei de proiect, care se includ în conținutul contractului de proiect de parteneriat public-privat.

Monitorizarea atribuirii contractelor de parteneriat public-privat se realizează de către Unitatea Centrală pentru Coordonarea Parteneriatului Public Privat (UCCPPP), instituție la nivel de Direcție Generală în cadrul Secretariatului General al Guvernului.

Forma și conținutul contractului de proiect de parteneriat public-privat

Forma și conținutul contractului de parteneriat public-privat sunt negociate și finalizate ținându-se cont de condițiile generale și tehnice ale conținutului standard, care pot fi dezvoltate parțial sau în totalitate în conținutul contractului ori la care se pot adăuga și alți termeni specifici proiectului de parteneriat public-privat.

Clauzele contractului de parteneriat public-privat se redactează pe baza condițiilor de realizare a proiectului deja negociate și acceptate.

Conținutul standard al contractului de parteneriat public-privat este structurat pe două secțiuni:

- condiții generale, care cuprind termenii generali, specifici și comuni. În această secțiune diferitele elemente agreeate între partenerul public și investitor se formulează din punct de vedere legal;

- condiții tehnice, care prevăd condițiile de realizare a proiectului public-privat, se identifică pe principalele aspecte ale acestuia, respectiv finanțare, construcție, operare, profit etc.

Condiții generale

Termeni generali:

- părțile semnatare cu datele legale de identificare;
- scopul contractului;
- durata contractului;
- începerea contractului;
- drepturi de proprietate;
- confidențialitate;
- drepturi de exploatare a bunului.

Termeni specifici:

- modul de încredințare a realizării proiectului public-privat;
- valoarea de finanțare;
- moduri de finanțare;
- modalități de asigurare a libertății comerciale;
- modificări acceptabile în proiect;
- achiziționarea de terenuri, dacă este cazul;
- modul de asigurare a unor drepturi de exclusivitate, dacă este cazul;
- formule compensatorii, dacă este cazul;
- regimul taxelor și impozitelor;
- garanții speciale;
- modalități de evidențiere și folosire a bunurilor private cu care partenerul public participă la compania de proiect;
- definirea unor garanții financiare și de risc valutar;
- interdicții de substituție a părților semnatare;
- monitorizarea proiectării, construcției și exploatării proiectului public-privat precum și a celorlalte activități care fac obiectul contractului de parteneriat public-privat;
- dreptul utilizatorilor;
- cazuri de suspendare sau de încetare anticipată a contractului;
- proceduri de legătură și comunicare;
- proceduri de revizuire a documentelor;
- stabilirea cotelor de participare ale partenerului public și investitorului la compania de proiect;
- stabilirea duratei determinate de derulare a contractului de parteneriat public-privat;
- condițiile de înființare a companiei de proiect;
- elementele de bază ale statutului companiei de proiect ca document de bază pentru înregistrarea societății comerciale rezultate;
- stabilirea bazei de calcul al amortismentelor;
- alte mecanisme de finanțare și auditare financiară pe durata de funcționare a proiectului public-privat;
- proceduri de urmărire a realizării obiectivelor proiectului public-privat;
- modul de recuperare a investiției de către fiecare parte la contract;

- modalitatea de transfer către partenerul public a bunului rezultat din proiectul de parteneriat public-privat la sfârșitul contractului;
- stabilirea unor angajamente specifice ale părților;
- condițiile de realizare ale studiului de fezabilitate;
- clauze de retragere din proiect;
- penalități pentru situația în care nu se îndeplinesc/respectă obiectivele/termenele/clauzele stabilite prin contract.

Termeni comuni:

- legislație aplicabilă;
- asigurarea proprietăților;
- încetarea contractului;
- forță majoră;
- modalitatea de rezolvare a litigiilor.

Condiții tehnice

Aspecte financiare:

- capitalul investit sau, după caz, capitalul inițial subscris și vărsat;
- raportul debit-capital, dacă este cazul;
- rata de acoperire, dacă este cazul;
- capitalul de lucru;
- dividende, dacă este cazul;
- facilități de creditare stand-by, dacă este cazul;
- alte acorduri între acționari;
- rata aplicabilă a dobânzilor;
- valutele împrumuturilor și sursele de finanțare.

Clauze de construcție sau modernizare:

- standarde și specificații;
- durata de viață proiectată;
- durata maximă de construcție sau modernizare;
- metodele de punere în exploatare;
- standardele de calitate a construcțiilor;
- achiziția de materiale;
- caracteristicile construcțiilor;
- tehnologii aplicabile de construcție;
- programul lucrărilor auxiliare, dacă este cazul;
- prescripții temporare, garanții și precauții constructive.

Clauze de exploatare și operare:

- specificații de performanță;
- cerere minimă;
- capacități de infrastructură;
- metode directe de măsurare a utilizării;
- garanții;

- contabilitate, înregistrări și acces la acestea;
- specificații de echipament;
- proceduri de control și inspecție;
- metode de operare.

Clauze economico-financiare:

- nivelul taxelor/tarifelor percepute și modul de percepere;
- perioada pe care vor fi percepute taxe/tarife, dacă este cazul;
- frecvența și criteriile de actualizare a taxelor/tarifelor, dacă este cazul;
- distribuția de venituri, dacă este cazul;
- valuta veniturilor, dacă este cazul;
- garanții pentru cererea minimă;
- structura tarifului, dacă este cazul;
- aranjamente bancare escrow ⁴, dacă este cazul.

Anexe

Anexele sunt parte integrantă a contractului de parteneriat public-privat și se constituie din cel puțin următoarele documente:

- studiul de fezabilitate sau de fundamentare;
- propunerea tehnică și propunerea financiară;
- graficul de îndeplinire a contractului;
- angajamentul ferm de susținere din partea unui terț, dacă este cazul.

Contestații

În vederea soluționării contestațiilor pe cale administrativ-jurisdicțională, persoana care se consideră vătămată notifică mai întâi partenerul public cu privire la pretinsa încălcare a dispozițiilor legale în materia parteneriatului public-privat și la intenția de a sesiza Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, deși lipsa notificării nu împiedică introducerea cererii în fața Consiliului, căruia persoana vătămată i se poate adresa de îndată, fără a fi obligată să aștepte comunicarea măsurilor luate de partenerul public.

După primirea notificării, partenerul public poate adopta orice măsuri pe care le consideră necesare pentru remedierea pretensei încălcări, inclusiv suspendarea procedurii de selecție sau revocarea unui act emis în cadrul respectivei proceduri. Măsurile trebuie comunicate contestatorului și Consiliului în maxim o zi lucrătoare.

Daca persoana vătămată consideră că măsurile adoptate sunt suficiente va transmite partenerului public o notificare de renunțare la dreptul de a formula acțiune în fața Consiliului sau, dacă este cazul, de renunțare la judecarea contestației.

Consiliul este competent să soluționeze contestațiile formulate în cadrul procedurii de selecție, înainte de încheierea contractului, prin complete specializate, constituite din 3 membri, dintre care unul are calitatea de președinte de complet.

Consiliul poate adopta decizii și poate dispune amenda, suspendarea procedurii de selecție, anularea în tot sau în parte a actului partenerului public; obligarea la emiterea actului de către partenerul public; îndeplinirea unei obligații de către partenerul public, inclusiv eliminarea oricăror specificații tehnice, economice sau financiare discriminatorii din anunțul de selecție, documentul

⁴ Escrow reprezintă un aranjament legal, prin care un anumit bun, (o suma de bani în acest caz), este încredințat unui terț neutru, denumit agent escrow, până la finalizarea unei afaceri sau îndeplinirea unor clauze contractuale.

atașat sau din alte documente emise în legătură cu procedura de selecție; orice alte măsuri necesare remedierii încălcării dispozițiilor legale în materia parteneriatului public-privat.

Decizia prin care Consiliul a dispus luarea unor măsuri de remediere va fi înaintată în copie către UCCPPP, care are obligația de a monitoriza îndeplinirea măsurilor de remediere.

Toate notificările sau comunicările actelor procedurale se fac cu confirmare de primire.

Contestația se formulează în scris și trebuie să conțină următoarele elemente:

- numele, domiciliul sau reședința contestatorului ori, pentru persoanele juridice, denumirea, sediul lor și codul unic de înregistrare. În cazul persoanelor juridice se vor indica și persoanele care le reprezintă și în ce calitate;
- denumirea și sediul partenerului public;
- denumirea obiectului contractului de parteneriat public-privat și procedura de selecție aplicată;
- obiectul contestației;
- motivarea în fapt și în drept a cererii;
- mijloacele de probă pe care se sprijină contestația, în măsura în care este posibil;
- semnătura părții sau a reprezentantului persoanei juridice.

Părțile pot fi reprezentate de avocați și pot depune concluzii scrise sau oral în cursul procedurii.

Instanța competentă să soluționeze plângerea formulată împotriva deciziei pronunțate de Consiliu este completul format din 3 judecători la curtea de apel, secția de contencios administrativ și fiscal în a cărei rază se află sediul partenerului public iar instanța competentă să soluționeze plângerea formulată împotriva deciziei pronunțate de Consiliu privind procedurile de selecție ce au ca scop încheierea de contracte privind servicii și/sau lucrări aferente infrastructurii de transport de interes național este Curtea de Apel București, Secția de contencios administrativ și fiscal.

Hotărârea pronunțată de instanță este definitivă și irevocabilă.

4. Parteneriatul public-privat în domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor (TIC)

Pentru o serie de activități TIC, cum ar fi dezvoltarea rețelei de bandă largă, sectorul privat nu poate fi suficient de interesat pentru a ajunge în anumite zone geografice sau pentru a furniza anumite servicii, atunci când profitul reprezintă o fracțiune nerentabilă din dimensiunea cererii. De aceea serviciile de comunicații pot fi examinate din punct de vedere economic și ca activități în care inițiativele sectorului public pot ajuta la construirea infrastructurii atunci când operatorii privați sunt incapabili sau în imposibilitatea de a dezvolta o piață, de exemplu, în unele zone rurale sau în zonele periferice și/sau sărace.

Acesta este cazul în care strategia de dezvoltare a autorității publice trebuie să decidă asupra unor situații economice în care cererea comercială nu este determinată, cum este cazul rețelelor de internet de bandă largă.

Ca în toate domeniile în care se poate aplica PPP deci și în TIC, există posibilitatea perturbării principiilor economice:

- prin parteneriatul la un moment dat cu un anumit actor economic privat, guvernul de fapt sprijină acel actor economic sau tehnologie și din aceasta cauză PPP-urile sunt anti-concurențiale. Modul de a evita această situație este folosirea licitațiilor competitive;
- obținerea unei oferte tehnologice competitive fără predeterminarea celei mai bune tehnologii, în vederea permiterii concurenței loiale. Modul de a evita această situație este precizarea de către partenerul public în cadrul documentului atașat, a rezultatelor și efectelor dorite și oferirea de flexibilitate pentru dezvoltarea soluției, modelului sau abordării;

- după ce partenerul din sectorul privat a fost selectat, guvernul și beneficiarii proiectului pot fi blocați de interesele acestuia. Modul de a evita această situație este abordarea chestiunii încă din faza de proiectare a parteneriatului pe probleme de proprietate, de cesionare și reguli de înlocuire; separarea diferitelor părți ale proiectului și numirea câte unui partener pentru fiecare parte, pentru a face mai ușoară înlocuirea oricăruia dintre ei mai târziu dacă este cazul; limitarea duratei contractului la trei, cinci sau zece ani, după care se poate hotărî din nou dacă partenerul ales va continua sau se va desfășura o nouă licitație.

Banca Mondială, un mare susținător al parteneriatelor de tip public-privat, ca și Banca Europeană pentru Dezvoltare dau ca model de parteneriat public-privat consorțiul (compania de proiect) New Hampshire Fiber Network pentru dezvoltarea broadband în zonele rurale din statul New Hampshire - SUA. [7].

În acest model compania de proiect New Hampshire Fiber Network (NHFNC) este constituită din următoarele instituții de stat care reprezintă partenerul public: University System of New Hampshire – grup al universităților și instituțiilor de învățământ superior de stat, Community Development Finance Authority (CDFA) - autoritate financiară dedicată dezvoltării comunităților din cadrul statului, FastRoads New Hampshire – companie înființată de CDFA și Business Finance Authority (BFA), instituție de stat, consultant și agent financiar al statului New Hampshire în domeniul accesării piețelor de capital privat pentru finanțarea proiectelor de dezvoltare comunitară la nivel de stat și local.

Compania FastRoads este finanțată în cea mai mare parte din bugetul federal, în cadrul unui program guvernamental (American Recovery and Reinvestment Act of 2009) și o parte mai mică din fonduri atrase din alte surse.

Rolul FastRoads în cadrul companiei de proiect este de a construi, împreună cu partenerul privat, rețeaua de bandă largă intermediară și conectarea cu utilizatorul final.

Partenerii privați sunt cei cărora li s-a atribuit contracte pentru proiectarea, construirea și gestionarea a câte unui segment de rețea de bandă largă intermediară sau conectarea cu utilizatorul final, pentru care trebuie să genereze și fluxul financiar necesar. Aceștia pot proveni și dintre furnizorii de servicii, inclusiv operatorii de cablu sau operatorii telecom tradiționali.

Edificarea rețelei principale broadband se bazează pe construirea de segmente de o anumită lungime, fiecare segment constituind un proiect independent, în cadrul mai general de implementare a rețelei broadband, care va fi finanțat cu resurse financiare locale și susținere bancară federală ca parte a unei strategii generale de dezvoltare comunitară.

Partenerilor publici li se va aloca câte un bloc din rețea și un pachet de acțiuni împreună cu partenerii privați din compania de proiect, care vor primi blocul de rețea pentru a oferi utilizatorilor servicii pe baze comerciale, de exemplu, furnizorilor de servicii de internet în schimbul plății pentru utilizarea infrastructurii locale.

NHFNC va fi structurată și condusă de către un consiliu format din deținătorii de blocuri de rețea însărcinați cu supravegherea funcționării rețelei.

Din acest model se observă o prezență masivă și dominantă a instituțiilor publice de stat și locale, care au statut dominant în cadrul parteneriatului, prin puteri decizionale, financiare, garanții de stat etc..

Partenerul privat pare a avea un rol secundar deși acesta participă financiar și lucrativ în cadrul parteneriatului. Modelul asigură acoperirea cheltuielilor plus un profit pentru ambii parteneri din compania de proiect, în timp ce posibilele riscuri pentru partenerul privat sunt absorbite de partenerul public prin protecția pe care o primește din partea statului (atât din partea statului guvernamental cât și a statului federal). Se distinge în acest model că activitatea parteneriatului public-privat este îndreptată spre beneficiul și interesul public general, ca și în legislația actuală din țara noastră, care se obține prin crearea unui cadru concurențial ideal, atât în procesul realizării rețelei de bandă largă cât și ulterior, în procesul exploatarei acesteia.

5. Concluzii

Din studiul statisticilor reiese că parteneriatul public-privat este utilizat în țările cu economie slab dezvoltată și fără tradiție tehnologică, motiv pentru care partenerii privați sunt de proveniență străină. În celelalte țări, parteneriatele se utilizează în timp de criză economică (ex. Italia), pentru obiective publice de mici dimensiuni sau care prezintă un nivel ridicat de risc (ex. UK), risc care este transferat partenerului privat, iar durata maximă a parteneriatelor este de aproximativ de 20 de ani. De asemenea se observă o înclinație guvernamentală nerostită de a alege partenerul privat dintre actorii economici autohtoni.

Din aceleași studii statistice rezultă că impactul global al acestui tip de parteneriat este mediu. La nivel de țări, impactul nu a fost niciodată foarte ridicat iar în țările în care a fost ridicat, tendința este de reducere (Ernst & Young - Public-private partnership, Opportunity outlook and impact, Public-private partnership).

În cele din urmă, probabil că vechea abordare a regiilor autonome și societăților comerciale cu capital de stat va reprezenta mijlocul cel mai rentabil și cel mai controlabil și deschis implementărilor în mod rapid a politicilor și a strategiilor sociale și economice guvernamentale, bineînțeles în țările unde acestea există.

BIBLIOGRAFIE

1. Legea 178/2010 – Legea parteneriatului public-privat, Monitorul Oficial 676/2010.
2. Hotărârea de Guvern nr. 1239/2010 de aprobare a normelor metodologice de aplicare a Legii 178/2010, Monitorul Oficial 833/2010
3. O.G.16/2002 - privind contractele de parteneriat public-privat, Monitorul Oficial 94/2002
4. H.G. 621/2002 - pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a O.G. 16/2002 privind contractele de parteneriat public-privat, Monitorul Oficial 481/2002
5. Lege nr. 215 din 23 aprilie 2001 - a administrației publice locale, Monitorul Oficial 123/2007.
6. Ernst & Young Public-private partnership,
7. <http://www.ey.com/GL/en/Services/Advisory/The-top-10-risks-and-opportunities-for-global-organizations---Top-10-opportunities---10--Public-private-partnerships>
8. Worldbank, Case Studies on PPP arrangements for Telecommunications, <http://ppp.worldbank.org/public-private-partnership/sector/telecom/telecom-laws/case-studies-telecommunications>
9. Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, Orientări ale UE pentru aplicarea normelor privind ajutoarele de stat în cazul dezvoltării rapide a rețelelor de comunicații în bandă largă, 2013/C 25/01.
10. Procurement of PPP and the use of Competitive Dialogue în Europe, A review of public sector practices across the EU, European PPP Expertise Centre, November 2010.
11. Major Project approval and assurance guidance, HM Treasury Cabinet Office, April 2011
12. CPV (Common procurement vocabulary)
13. http://ec.europa.eu/internal_market/publicprocurement/rules/cpv/index_en.htm